

1. Wat is de aanleiding?

Betrouwbare gegevens over mesttransport zijn van groot belang voor het behalen van de milieudoelen in het kader van de Nitraatrichtlijn. In het 7^e actieprogramma ter uitvoering van de Nitraatrichtlijn heeft Nederland dan ook de volgende maatregel opgenomen; de ontwikkeling en inwerkingtreding van een volledig digitaal systeem waarmee real time meldingen over het vervoer van mest kunnen worden verzonden. Dit systeem wordt aangeduid als rVDM en maakt onderdeel uit van de Versterkte Handhavingsstrategie Mest (VHS). Het systeem geeft beter inzicht in en betere verantwoording van de meststromen. Dit maakt het mogelijk om gericht en *real time* te controleren op afwijkende transportbewegingen en onregelmatigheden.

2. Wie zijn betrokken?

De doelgroepen die met de voorgenomen wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Urm) te maken krijgen zijn de leveranciers, vervoerders en afnemers van dierlijke meststoffen. De voorgenomen wijzigingen in de regelgeving zijn besproken met vertegenwoordigers van sectorpartijen en leveranciers van bedrijfsmanagementsystemen en GR-apparatuur. De opbrengsten uit de eerdere internetconsultatie van het Urm, en de gewisselde informatie uit de reguliere overleggen tussen het bedrijfsleven en de overheid zijn betrokken bij de uitwerking van de Urm.

3. Wat is het probleem?

Niet naleving van de regelgeving voorttransporten leidt tot het niet juist kunnen verantwoorden van de aan- en afvoer van mest tussen de bedrijven. De toezichthouders hebben aanwijzingen dat de regelgeving voor transport onvoldoende wordt nageleefd en tevens niet goed handhaafbaar is waardoor de meststoffenverantwoording niet altijd op orde is. Zij pleiten voor aanpassing en aanscherping van de regels om tot een betere naleving te komen en effectiever te kunnen handhaven. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er in 2018 een Versterkte Handhavingsstrategie is opgesteld en in het 7^e actieprogramma ter uitvoering van de Nitraatrichtlijn de volgende maatregel is opgenomen; de ontwikkeling en inwerkingtreding van een volledig digitaal systeem waarmee real time meldingen over het vervoer van mest kunnen worden verzonden. Om dit systeem in werking te laten treden zijn wijzigingen van het Urm en de Urm noodzakelijk.

4. Wat is het doel?

Een digitaal systeem, waarmee gegevens over de stappen in het mesttransport door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit worden ingewonnen en waarvan bij al het vervoer van dierlijke meststoffen gebruik gemaakt dient te worden. Hiermee wordt bereikt dat er in het systeem elektronisch, actuele, volledige en betrouwbare gegevens vooraf en tijdens het transport ontvangen en geregistreerd worden in plaats van het vroegere systeem waarin de gegevens op papier werden bijgehouden en pas tot 30 werkdagen na het uitgevoerde transport ingediend moesten worden. De digitale gegevens die onverwijld binnenkomen worden vastgelegd. Dit is van belang om te kunnen beoordelen of een bedrijf de gebruiksnormen en de mestverwerkingsplicht heeft nageleefd en aan de verantwoordingsplicht heeft voldaan. De gegevens komen binnen via meerdere meldingen tijdens een transport, dit zijn: vooraanmelding, startmelding, laad- en losmeldingen, weegmelding. De bevestiging van de levering door de leverancier en ontvangst van de meststoffen door de afnemer zijn ook vereist. Ook de transporten bij specifieke situaties moeten digitaal gemeld worden, waardoor de Minister ook over deze transporten, tijdig en betrouwbare informatie krijgt. Bij deze transporten kunnen afwijkende eisen gesteld worden over de door te geven meldingen. Toezichthouders ontvangen tijdig informatie vooraf en gedurende het transport dat plaatsvindt tussen de leverancier en de afnemer en waarin ook de vervoerder een belangrijke rol heeft. Controles vooraf op de doorgegeven meldingen en effectievere controles tijdens en na de daadwerkelijke transporten door de toezichthouders zijn hierdoor mogelijk. Geautomatiseerde

controles zien toe op de gegevens die ter verantwoording en registratie ingezonden worden door ondernemers. Onvolkomenheden die zich tijdens het transport voorgedaan hebben zullen dan ook sneller door de toezichthouders worden opgemerkt en kunnen een aanleiding zijn voor verdere administratieve controles en fysieke inspecties en/of sanctionering. De ondernemers kunnen met deze voorgenomen wijziging van de Urm kennismaken van de regels die bij het transport van mest gaan gelden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Met deze interventie wordt aan het zevende nationale actieprogramma uitvoering gegeven en een betere naleving van de regelgeving beoogd, met als belangrijke doel de waterkwaliteit in Nederland te verbeteren.

6. Wat is het beste instrument?

Het opnemen in de regelgeving van de verplichting om bij het vervoer van alle meststoffen gebruik te maken van het rVDM systeem van de Minister lijkt het meest effectieve instrument naast de inspanningen van de sector zelf om tot een hogere naleving van regels die gelden bij transport van dierlijke mest en de verantwoordingsplicht van mest te komen. De nieuwe regelgeving biedt mogelijkheden om de handhaving effectiever uit te voeren. Meer informatie over het rVDM is te vinden op www.verantwoordmesttransport.nl.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De invoering van rVDM zorgt voor een wijziging in de manier van verantwoording van het vervoer van dierlijke meststoffen. De verandering zit niet zozeer in de gegevens die moeten worden verstrekt, maar meer in de wijze van verstrekking en het moment waarop de gegevens moeten worden verstrekt. Dit vergt een omslag in de werkwijze van zowel de betrokken ondernemers als van de NVWA en RVO. Deze manier van gegevensverstrekking past bij deze digitale tijd. Door de handelingen in de eigen bedrijfsprocessen te integreren zal het proces op termijn leiden tot een lastenvermindering en zorgen voor betere en actuelere inzichten in de vervoersbewegingen voor zowel de ondernemer als de overheid.